

L'esclat de la guerra civil va segar la prometedora arrancada d'Amics del Cinema. Cal tenir en compte que l'espectacle cinematogràfic va ser afectat per aquells dramàtics esdeveniments com tota mena d'activitats. La producció i la distribució van quedar paralitzades i les sales d'exhibició van ser, d'antuvi, col·lectivitzades i, poc després, municipalitzades. A finals del mateix estiu de 1936, en un intent de sobreviure adaptant-se a les circumstàncies, el grup va organitzar una sessió "a benefici de les víctimes del feixisme". Es va fer a l'Euterpe, amb **Esclaus de la terra**, film de Michael Curtiz interpretat per una jove-

QUÈ VA SER "AMICS DEL CINEMA"

3. La represa

Josep Torrella Pineda

níssima Bette Davis. La prova va tenir bona acollida de públic, però va ser única; els pocs que se'n podien ocupar tenien altres qüestions prou greus.

Acabada la guerra, les perspectives per a la incipient entitat —recordem que encara no reconeguda governativament— eren molt estantisses. El diguem-ne grup no va donar fe de vida fins tres anys llargs després. Naturalment, en castellà, *Amigos del Cine*, i sota la cobertura de la *Obra Sindical Educación y Descanso*, aglutinadora de les activitats culturals i lúdiques.

La reaparició va tenir lloc el Juny de 1942, amb l'estrena en sessió única, a l'Euterpe, del film de Veit Harlan **La Sonata a Kreutzer**, basat en la novel·la homònima de Tolstoi i inèdit a la ciutat. L'estil d'Amics del Cinema com a

REBECA de Hitchcock

MONTESINOS

Recordi... per Catifes - Banderes
Tapisseria - Cortinatges
Moquetes - Cobrellits

Gràcia, 18 • Tel. 93 725 43 08 • SABADELL

Avda. Rafael Casanova, 38 • 08206 SABADELL (Espanya)
Tel. 93 726 62 22* • Fax 93 727 00 60

TEIXITS SALVADOR
els teixits que tenen estil

Indústria, 33 - Tel. 93 725 65 90 - 08202 Sabadell

amics també del detall, es va fer sensible amb l'audició prèvia d'un temps de la sonata de Beethoven a què correspon el títol de l'obra.

A continuació es van programar unes sessions de molt poc cost en el local de *Educación y Descanso*, amb films muts i traspassats a format reduït. L'assaig, amb l'intent de promocionar la tasca del grup, es va fer a base d'entrada gratuïta. El local es va omplir d'una concurrència tan inadequada que no van quedar ganades de repetir l'experiment.

Aquell mateix estiu de 1942 els *Amigos* van muntar una exposició commemorativa del mig segle del cinema, efemèride encara llavors a tres anys vista. Es va fer coincidir amb els dies de la Festa Major, 31 de Juliol a 5 d'agost, compresa en el programa oficial, i en va parlar elogiosament la revista barcelonina *Destino*.

Una novetat registrada en aquella fase va ser la incorporació del cinema amateur a les activitats del grup. Aquest camp, que va adquirir tanta importància a Catalunya, havia estat d'antuvi en mans d'una secció creada expressament en el Centre Excursionista del Vallès; després de la guerra se'n va fer càrrec Amics del Cinema, encara que, de fet, els elements humans venien a ser els mateixos. Per tal d'atreure adeptes, es va convocar d'entrada, l'any 1942, un concurs local. I a partir de 1943 el grup va dur a Sabadell, cada any, una sessió dels millors films premiats en el Concurs Nacional, que se celebrava a Barcelona, i entre els quals destacaven les aportacions dels sabadellencs Llorenç Llobet-Gracia i Joan Llobet.

En la nova etapa d'Amics del Cinema com a *Amigos*, l'ens va mantenir-se fidel als seus criteris, quant a divulgació i eclecticisme, amb què havia nascut a l'any 1936. I, cal dir-ho, en mans dels mateixos directius que n'havien estat fundadors —Llobet, Blanquer, Torrella— més els que s'hi van anar afegint. Lluitava, però, amb l'inconvenient de no llançar-se a la contractació directa de programació i l'haver d'actuar col·laborant amb els empresaris locals.

ESCLAUS DE LA TERRA de Michael Curtiz

En aquest sentit destaca la sessió de pre-estrena comercial del tan promocionat film *Rebeca* de Hitchcock; vetllada que, d'acord amb l'empresari de l'Euterpe, va ser organitzada amb tots els honors per Amics del Cinema. Fins i tot els Amics van convocar un concurs de crítiques breus del film, i les que en van sortir premiades es van publicar en el periòdic local i els seus autors van ser invitats a integrar-se en el grup. De fet, Amics del Cinema més que una entitat venia a ser una penya de cinèfils que combinaven activitats específiques a l'entorn del setè art amb tertúlies on es tractaven diferents facetes del món cultural.

D'entre els premiats en el concurs de crítiques de *Rebeca*, que es van incorporar al grup, destaquen Pasqual Jaurés, jove i malaguanyat poeta, traspasat als 24 anys; Andreu Castells, ja conegut aleshores com a pintor però encara no com a home de lletres i historiador; i Joan B. Bosch, futur guionista i director de cinema. Posteriorment s'hi van afegir Mateu Alberca, Jaume Balaguer, Ramon Bardés, Isidre Creus..

Ben poc després de la presentació de *Rebeca*, el grup va assumir la de *Luz de gas* de Dickinson, aquesta vegada al Principal, amb complements curts de projecció única. I més tard va apadrinar al tres pre-estrenes

a l'Euterpe i va programar al Principal algunes sessions, bé que també de caràcter públic, amb *Carnet de baile*, **39 escalones**, *La kermesse heroica*, *El secreto de vivir*, *Condotieri*, *Crimen y castigo* (versió de Sternberg) A la primera d'aquestes sessions hi figurava també *Boda en Castilla*, documental espanyol que havia tingut primer premi en una Biennal de Venècia i que va ser cedit en exclusiva a Amics del Cinema pel seu realitzador García Viñolas.

Les sessions públiques eren alternades amb sessions dites d'estudi, limitades als addictes. Moltes d'elles es feien en una saleta privada de la botiga "cal Moix", a la Rambla cantonada amb Les Planes; saleta que seria l'embrió del nucli format per Cineart 3 i les multisales d'aquell carrer. I també es van fer sessions al Centre Excursionista del Vallès i al Patronat Eulàlia Garriga.

És interessant remarcar que el grup tenia la al seu càrrec una pagina setmanal de cinema al diari local i una emissió, també setmanal, a Ràdio Sabadell. A partir de juliol de 1943, fins a 1945, va publicar uns opuscles on es reproduïa una selecció dels treballs aportats pel grup mateix al diari, més altres d'inèdits.